

MAGASINET

stefanus

46. ÅRGANG – NR. 5 / HØST 2016

Kristne i Vietnam:

Må så og høste i det skjulte

Side 4–6

ENDRING I LIBANON

Voldelig islam gjør at muslimer oppsøker kirker.

SIDE 7

MISJON FRA MEKKA

Les hvordan Saudi-Arabia jobber for å spre islam.

SIDE 8–9

FLERE SANNHETER

Trossamfunn på Cuba opplever ulik grad av trosfrihet.

SIDE 12–13

SUKSESS FOR +3

Hvorfor sto vi bak et gjerde på festivaler i sommer?

SIDE 14

Foto: Thea E. Haavet

LEDER

Synspunkter på lederen kan sendes direkte til:
hag@stefanus.no

Historisk reprise?

Stefanusalliansen er snart femti år. I halvparten av vår historie var vi kjent som Misjon bak Jernteppet. Så ble det store omveltninger i Sovjetunionen og i Øst-Europa. Jernteppet falt. Vårt formål ble justert og våre geografiske grenser utvidet.

Det er ingen grunn til å glemme «jernteppesområdene». For historien går gjerne i bølger. Det er ikke nødvendigvis slik at alt utvikles til det bedre og at problemer kommer og forsvinner. De kan like godt gjenoppstå. Sir Winston Churchill forsto dette: «De som ikke klarer å lære av historien, er dømt til å gjenta den.» Vi repeterer oss selv.

Churchill-sitatet aktualiseres i dagens Russland. Vladimir Putins regime beveger seg i totalitær retning. Det er ikke problemfritt å opponere mot den mektige mann. En av Stefanusalliansens venner fra denne regionen advarte oss da han besøkte Norge for noen år siden. Han hadde selv vært til stede da det sovjetiske flagget ble firet på Den røde plass og erstattet med det russiske. «Det var et mektig øyeblikk», fortalte han, med en liten tåre i øyekroken: «Men tro ikke at den mektige løven er død. Den sover med det ene øyet åpent!»

Vladimir Putin er utvilsomt våken. Det kan også historikeren Bjørn Nistad bekrefte. Han skrev nylig en lesverdig politisk biografi om «Russlands redningsmann» (Vidarforlaget, 2016). Nistad er godt orientert; for noen av oss i overkant positiv til Putin. Samtidig har han rett i at noen av alternativene til Putin kunne ha vært langt verre. Den tidligere stormakt, Sovjetunionen, ble ikke møtt med en utstrakt hånd, men ble på mange måter overlatt til seg selv. Krenkede russere satt igjen med et hav av sosiale og politiske utfordringer. Den nasjonale selvfølelse var på et minimumsnivå.

I dette landskapet trer «macho-mannen» Putin fram; en selvbevisst taktiker med gode forbindelser som vet å sno seg rundt i et krevende farvann. Landets utfordringer er fortsatt enorme, og Putin har sine fiender. Samtidig makter

han i stor grad å skape god oppslutning om en nasjonalistisk agenda.

Putin trenger venner. Han må, i likhet med andre, forholde seg til terrorutfordringen. I lang tid har han for eksempel måttet kjempe mot militante muslimske separatistgrupper i Kaukasus-området. At Russland nå har vedtatt en terrorlov om datalagring og strengere straffer for en rekke terrorrelaterte forbrytelser, kan virke fornuftig. Like fornuftig er det ikke at han samtidig begrenser trosfriheten.

Den nye loven reduserer nemlig mulighetene til misjon. Dette er problematisk. For knebling av misjon representerer ikke bare en generell knebling av ytringsfriheten, men også en knebling av trosutøvelsen. Misjon handler om retten til å utøve og gi uttrykk for sin tro.

Misjon defineres her som religionsutøvelse som foregår andre steder enn i registrerte gudshus, på godkjente gravplasser og ved religiøse skoler. Utenlandsk misjon knebles, og økonomisk støtte til religiøs virksomhet i Russland umuliggjøres. Minoritetsgrupper, som for eksempel protestantiske kirker, rammes særdeles hardt. Den historiske russisk-ortodokse kirken kommer ikke uventet best ut i det nye regnestykket. Denne kirken har overlevd kommunisttiden og er fortsatt en del av «folkesjelen». Den bidrar indirekte til Putins nasjonsbyggingsprosjekt og får visse privilegier i gjenytelse. Kirken bindes opp til statsmakten og bidrar også til marginalisering av annerledes tenkende og troende.

Historien repeterer seg selv. Misjon bak Jernteppet er kanskje ikke helt passé?

Hans Aage Gravaas
generalsekretær

Utgiver Stefanusalliansen
Ansvarlig redaktør Hans Aage Gravaas
Redaktør Merete Gamst Strandberg
Redaksjon Kristin Storaker
Thea Elisabeth Haavet
Jan-Eivind Viumdal

Forsidefoto Stefanusalliansen
Design og trykk Kai Hansen Trykkeri
Opplag 16 500
Kontor Trondheimsveien 137
Postadresse P.b. 6603 Rodeløkka, 0502 Oslo
Telefon 23 40 88 00

E-post post@stefanus.no
Hjemmeside www.stefanus.no
Styreleder Jan Gossner
Repr.skapsleder Karin Riska
Org. nr. 970276432
Bankgiro 3000 14 57922 Gavekonto

Tre fedre fengslet i Iran

I Aserbajdsjan har tre familier fått sine liv satt på vent. Febrilsk prøver de å finne ut hvorfor mennene deres sitter arrestert i Iran.

Den 24. juni skulle i utgangspunktet bli en hyggelig dag. En husmenighet i Teheran, Iran, skulle holde en forlovelsesfest for et par i menigheten. Tre kristne aserbajdsjanske venner, Eldar Gurbanov (48) Yusif Farhadov (51) og Bahram Nasibov (37), var invitert av venner i husmenigheten til å delta på festen og hadde derfor reist til Iran.

Selskapet ble avbrutt da iransk politiraidet festlokalet og arresterte rundt ti personer. Etter å ha gitt fra seg kontaktinformasjon, ble de fleste av dem etter kort tid sluppet fri. De tre vennene fra Aserbajdsjan, samt en iransk mann, ble ført til et ukjent sted for videre avhør. Den iranske mannen er en 45 år gammel konvertitt fra islam. I løpet av politiraidet ble han holdt adskilt fra de andre, og ifølge Mohabat News er det ukjent hva som har skjedd med ham.

En uke etter arrestasjonen fikk mennene ringe hjem til sine familier. De fortalte at de blir holdt isolert i enmannsceller. De har ikke fått lov til å ha kontakt med verken den aserbajdsjanske ambassaden i Teheran eller noen advokat. Foreløpig vet de heller ikke grunnen til arrestasjonen eller hva de eventuelt anklages for.

Alle de tre mennene er gift og har barn. Kvinnene er selvsagt bekymret for hva som vil skje med mennene deres, og barna savner sine fedre. Yusif har en sønn med Downs syndrom. Kvinnene i familiene har kontaktet vår partner og bedt om en brevkampanje for å prøve å få mennene trygt hjem til Aserbajdsjan.

I midten av august hadde vi en appellkampanje for disse tre aserbajdsjanske mennene. Sjekk ut nettsiden vår www.stefanus.no for å se om det fremdeles er aktuelt å appellere for dem i form av brev. Eller du kan melde deg som appellvenn for å motta framtidige kampanjer på SMS.

(Vi prøver alltid å ha godkjenning fra den rammede eller hans/hennes nærmeste når vi skal bruke dem i appeller. I dette tilfellet har vi ikke noen slik godkjenning fra den iranske konvertitten, og det er derfor vi ikke appellerer for ham også.)

Med vennlig hilsen

Lisa Winther
rådgiver menneskerettigheter

Bahram og Camilla Nasibov.

Eldar og Aida Gurbanov.

Yusif og Lala Farhadov med sønnen.

Oppdatering fra Egypt

23. juli i år ble Bishoy Armia Bolous (tidligere kjent som Mohamed Hegazy) løslatt mot kausjon etter 2,5 år i fengsel, anklaget blant annet for blasfemi. Han konverterte til kristen tro som tenåring, og har siden 2002 opplevd arrestasjoner, trakassering og tortur for sin tro. I flere år levde han i skjul. Før han ble sluppet fri i juli måtte han innfri en rekke krav. Blant annet måtte han flytte tilbake til sine foreldre og sin tidligere hjemby. Det var foreldrene som anga ham til politiet da han som 16-åring konverterte fra islam. Den 30. juli la han ut en kort film på internett der han tilkjennega at han frivillig har konvertert tilbake til islam, og at han ikke ønsker å snakke mer med media.

Din stemme mot urett

Som appellvenn kan du gjøre en forskjell for dem som forfølges for sin tro. Et brev utfordrer myndigheter: Det kan få trosfrihetsfanger frikjent og det oppmuntrer den som lider!

SMS: Send **ROP** til **2377** for å motta appellene på SMS. Du blir belastet med 20 kr per kampanje over telefonregningen. Vi trykker og sender et eget brev for deg når du signerer via SMS. Enkelt for deg, og like effektivt for dem som blir forfulgt for sin tro!

«Skyldig» i evangelisering

Kristne i Vietnam er ivrige etter å spre evangeliet videre. Men det koster.

Tekst: Redaksjonen

Å lese rapporter fra våre samarbeidspartnere ute er svært inspirerende. Språket kan være en ganske så haltende engelsk, men bildene vi får mens vi leser, er frodige. Det er sterke historier om hvordan livet endrer seg radikalt i møte med evangeliet og Jesus Kristus, men også beretninger om dagligliv fylt av prøvelser og smerte. Deres fortellinger om egne liv utfordrer oss som på alle vis har det lettere både åndelig og materielt.

For det koster å følge Jesus i Vietnam. Selv om Jernteppet er borte er ikke kommunismen død. Riktignok er dogmene for en stor del bare en ferniss for å kamuflere rå kapitalisme, men på ett

felt er det uforandret. Myndighetene tar Karl Marx, som sa at «religion er opium for folket», på alvor. Vi ser det tydelig etter hvert som vi leser gjennom rapporten. I ett område har de forgiftet vannet i brønnene for å ramme kristne. Dette førte til at to barn døde.

Kastet ut

Mange av de som kommer tro blir svært ivrige etter å bringe evangeliet videre. Vi leser om en pastor som kom til tro i 2013. Han startet umiddelbart å vitne for sin egen familie og andre i landsbyen. Det førte til at tretti mennesker kom til tro. De startet også en menighet, og gudstjenestene ble holdt i huset hvor pastoren bodde med kone og tre barn. Ikke alle var like positive. Svigerfaren, som eide huset, var svært negativ. Han var også leder av kommunistpartiet i landsbyen. Han satte hardt mot hardt, og forlangte at svigersønnen og datteren fornektet sin kristne

Våre partnere i Vietnam jobber først og fremst blant de etniske minoritetene. Mange blir kastet ut fra sine hjem eller landsbyer når de blir kristne. Illustrasjonsfoto: Hans Aage Gravaas

tro. Dette ville de ikke akseptere, med det resultat at familien ble kastet ut og huset lagt i grus.

De måtte flykte til pastorens foreldre, som heldigvis tok imot dem. Troen vekker forargelse og motstand, men det er også et fellesskap med omsorg når det trengs. Noen i kirkefellesskapet hjalp familien så de fikk seg et nytt hus i tryggere omgivelser.

Vanskelig for minoriteter

Våre partnere i Vietnam arbeider først og fremst blant de etniske minoritetene. Disse lever enkelt av det de kan dyrke på gårdene sine. Mange som har kommet til tro opplever at de blir kastet ut fra landsbyen av sine naboer eller av folk som er tilknyttet myndighetene. Men motstanden kommer ikke bare fra folk rundt dem.

Rapporten fra Vietnam forteller også hvordan en av disse landsbyene blir rammet av elefanter som kommer ut av skogen og raserer maisåkrene deres. For en eldre kvinne holdt det på å gå skikkelig galt. En rasende elefant

Denne veggen viser mange tros- og livssynsfanger i Vietnam. Ifølge amerikanske USCIRFs 2016-rapport for Vietnam, antar de at mellom 100 og 150 samvittighetsfanger er fengslet, og derav er det mange som er fengslet for sin tro eller sin trosfrihetsaktivisme.
Foto: Kristin Storaker

lever at han griper inn. Helbredelse og under er en del av deres hverdag, noe som følgende små glimt viser:

I en landsby var det en gutt med en mental sykdom. Han var 19 år gammel, og foreldrene hadde strevd mye for at han skulle bli frisk. Folkene her er animister, og tror at det er onde ånder som forårsaker sykdommen. Derfor hadde foreldrene til gutten brukt mange penger på å ofre til åndene for at gutten skulle bli frisk. Sjamanen i landsbyen foretok ofringer for dem til ingen nytte. Foreldrene ville ikke ha noe med kristen tro å gjøre, men aksepterte at pastoren i landsbyen ba for sønnen. Han ble momentant frisk. Nå tror han på Jesus, og med stor glede studerer han Bibelen.

Stein forsvant

En pastor rapporterer fra en annen landsby hvor de opplevde alvorlig tørke. For å bøte på dette bestemte de seg for å grave en ny brønn. De gravde i mange dager, men fant ikke vann. Da de hadde gravd seg ned tjue meter, støtte de på en gigantisk stein som gjorde det umulig for dem å komme seg videre. De stanset opp og gikk til kirken sin for å be, for dette kunne bare Gud hjelpe dem med. Da de hadde bedt, gikk de tilbake for å se hva de kunne gjøre. Overraskelsen var stor da det ikke lenger var noen stein der, men bare fuktig jord. Vannet samlet seg og de fikk rikelig med vann. Mange fra området strømmet til for å se dette under. En fattig menighet gledet seg over Guds velsignelse og under midt iblant dem.

Vietnamesiske kristne er våre søsken. De mangler kanskje mange av våre materielle goder og ressurser, men deres tro og tillit til Gud er til inspirasjon for kristne i Norge.

angrep henne, løftet henne opp med snabelen og kastet henne til jorden ved siden av en trerot. Så forsøkte han å trække henne ned. Elefanten var nok litt nærsynt, for han fortsatte rasende å trampe på roten, i den tro at det var kvinnen han trakk på. Kvinnen selv slapp dermed fra angrepet med livet i behold.

I en annen landsby ble fem hus knust av tornadoer. Myndighetene hjalp familiene som hadde fått ødelagt husene økonomisk, men pastoren i landsbyen fikk ingen hjelp.

Inn til forhør

Oftest er det likevel menneskelig motstand som utfordrer dem. En region-pastor ble tatt inn til forhør av politiet. Der hadde han vært mange ganger. De sa til ham: «For ett år siden ble du tatt inn til oss fordi du var skyldig i evangelisering. Hvorfor fortsetter du og dine kollegaer å spre denne religionen? Du er nødt til å signere denne erklæringen hvor du avstår fra evangelisering!» Pastoren svarte: «Dere tvinger meg til å signere dette dokumentet, og da må

jeg gjøre det. Men jeg er også nødt til å si dere en ting: Jeg må adlyde Gud.» De truet ham enda mer: «Hvis du fortsetter med å spre religionen din, vil vi kaste deg i fengsel.»

Vår partner forteller at pastoren og hans kollegaer ikke har latt seg skremme, men fortsatt å forkynne evangeliet i mange avsidesliggende landsbyer, til tross for at de stadig blir tatt inn til avhør hos politiet. I disse fjerne områdene har de aldri før hørt tale om Jesus, og svært mange er kommet til tro. Vi kjenner gleden fra vår partner idet vi leser rapporten: «God is wonderfull» Gud er vidunderlig.

Gud griper inn

Våre kristne søsken i Vietnam har kanskje ikke vår velferd og vårt strømningeformede samfunn hvor det meste fungerer, men de har en tro og erfaring med Gud som vi har mye å lære av. De er kanskje fattige på gjenstander, men de er rike i Gud. De opplever at han er der og griper inn i livene deres på forunderlig vis. De kommer til Gud med sine små og store utfordringer og opp-

Støtt evangelister i Vietnam

Stefanusalliansen ble født ut av norske kristnes nød for forfulgte søsken i det kommunistiske Sovjet. Nå er Jernteppe borte, men i noen land, blant disse Vietnam, lever kommunismen videre. Det er fortsatt vårt kall å bringe evangeliet til mennesker under kommunismens åk. Stefanusalliansen har to partnere i regionen, Vietnam Good News Mission Churches og Hmong Ministry.

Vietnam er et ettparti-kommunistregime, med en av Sørøst-Asias raskest voksende økonomier. Etter årtier med forskjellige uavhengighetskriger ble nord og sør forenet i 1976, da Nord-Vietnam vant over det USA-støttede Sør-Vietnam. Det nye regimet brakte med seg kommunismens klassiske kjennetegn, som undertrykking av mennesker og krenkelse av de fleste menneskerettigheter. Dette førte til massiv forfølgelse av landets kristne og øvrige religiøse retninger.

Som vi har sett i andre kommunistregimer, viste det seg ganske raskt at kommunismens kollektivisering av jordbruk og industri ikke fungerte. Sakte, men sikkert ble kommunistisk ideologi erstattet med kapitalistiske verdier og metoder. USA er i dag Vietnams viktigste handelspartner. Tørsten etter økonomisk vekst førte med seg mindre undertrykkelse i landet. Drivkraften var særlig World Trade Organization (WTO). For å bli akseptert her måtte de rydde opp i sin diskriminering av politisk og religiøst aktive, så de kunne slettes fra US Department of State sin liste over Countries of Particular Concern for religionsfrihet. Dette skjedde i 2007, og i de første årene etter så man på mange måter en lettelse i forfølgelsen av etniske og religiøse minoriteter.

Det er et tidsspørsmål hvor lenge dette kan vare: Landet trenger økonomisk

Dette bildet viser en tilfeldig valgt kirke i Vietnam. Av hensyn til våre medarbeidere i landet, kan vi ikke vise bilder av dem eller deres kirker. Det er nettopp derfor vårt arbeid i Vietnam er så viktig. Foto: Hans Aage Gravaas

vekst, prisen for dette er større åpenhet, men den rådende kommunistiske ideologi har helt andre verdier. Mange mener at også i Vietnam vil kommunismen havne på historiens skraphaug.

Fortsatt anklages vietnamesiske myndigheter for å undertrykke politiske dissidenter og religionsfrihet. Menneskerettighetsgrupper er særlig kritiske til regimet i Hanoi sin behandling av de etniske minoritetene. Kommunistregimet tviholder på sin makt til tross for økonomiske reformer.

Stefanusalliansens partnere i Vietnam arbeider i all hovedsak blant de etniske minoritetene, hvor det er mye forfølgelse. Mange av disse folkegruppene er helt unådde med evangeliet. Stefanusalliansens oppdrag er å bidra til at de får del i det gode budskap.

Stefanusalliansen bidrar til å dekke utgiftene med å sende ut lokale evangelister som drar fra landsby til landsby

og forkynner evangeliet. Dette har båret rike frukter, og svært mange har kommet til tro. Utfordringen nå er å gi opplæring i den kristne tro så de kan bli stående når troen prøves, enten i form av vranglære eller ren forfølgelse. Derfor trengs det pastorer og ledere som har fått god opplæring. Både Vietnam Good News Mission Churches og Hmong Ministry satser sterkt på bibelskoler til dette. Undervisning går hånd i hånd med praktisk tjeneste.

Ønsker du å støtte vårt arbeid i Vietnam? Benytt giroen vedlagt bladet eller bruk kontonr. 3000 14 57922. Merk gaven «Kristne i Vietnam».

En taler på en konferanse i Libanon oppsummerte mange menigheters erfaringer: «Kristus kommer for å fornye sin kirke på totalt overraskende måter.»

Krisen forandrer kirken

Flyktningkrisen har forandret den lokale kirken i Syria og nabolandene. Mange menigheter har begynt et stort hjelpearbeid, og opplever for første gang at muslimer kommer til tro.

Tekst: Thea Elisabeth Haavet

I juni var jeg i Libanon, blant annet for å møte en av våre lokale partnere, som driver et utstrakt arbeid blant syriske og irakiske flyktninger. Arbeidet fokuserer på både materielle, åndelige og emosjonelle behov.

Kirken talte maks 100 personer før krigen. Nå har den vokst til over 900 medlemmer, og mange nye døpes hver måned. Mange andre kirker i regionen opplever også vekst, midt i krisen.

– Gud gjør noe helt nytt i Midtøsten, og vi får være med på det. Mange nye troende forteller at Jesus viste seg for dem i drømmer og visjoner, særlig kvinnene, forteller hovedpastoren i kirken.

Han har en teori om at Midtøsten vil bli forandret gjennom kvinner som kommer til tro og overfører de nye verdiene til barna sine.

Kirkens rolle

På en konferanse om hvordan kirken møter flyktningkrisen, møtte jeg mange pastorer fra Syria. En pastor fra Aleppo føler at Gud kaller ham og familien til å bli i den krigsrammede byen. Han er et unntak.

Alle ønsker å forlate Syria. De har mistet alt håp etter fem år med krig, økonomiske problemer, inflasjon, høy arbeidsløshet og mangel på strøm og elektrisitet. I Aleppo er det bare vann rundt to av ti dager, og man må stå i lange køer for å kjøpe vann, forteller

han. I sommer har situasjonen blitt verre. Byen er beleiret og alle veier ut er stengt. Over 300 000 mennesker er i skrivende stund i ferd med å gå tomme for mat, vann og livsviktige medisiner.

Internflyktninger

Nabolandene har nå stengt grensene, og de fleste syrere har ikke muligheten til å forlate landet. Mange velger å flykte til tryggere områder i Syria. På konferansen møter jeg blant annet en pastor fra Tartous. I denne byen var det 750 000 mennesker før krigen. Nå er det nesten tre millioner.

– De som kommer hit er hjemløse og jobbløse, og mange har mistet ektefeller, barn og foreldre, forteller han.

Kirken hans hjelper alle, uavhengig av religiøs og politisk bakgrunn. Ved ett tilfelle ble det kjent at en gruppe sjiamuslimer som ba om hjelp, tidligere hadde angrepet og ødelagt kristnes hjem. Skulle de likevel hjelpe dem? Svaret ble ja. Dette ble et sterkt vitnesbyrd, og muslimene ble nysgjerrig på hvor denne kjærligheten kom fra.

Muslimer leser Bibelen

For mange blir den lokale kirken et trygt sted der de får møtt sine grunnleggende behov. Dette har igjen ført til at kirkens omdømme er blitt bedre, og mange lokale kirker har fått nytt liv. Disippelgjøringsgrupper popper opp over hele regionen. For første gang leser muslimer i stort antall Bibelen. Mange trekker fram at i den brutale krigssituasjonen, blir fredskongen Jesus enda mer attraktiv. Kontrasten blir stor til den voldelige formen for islam som mange av opprørsgruppene og IS står for.

– Oppførselen deres fører til at folk begynner å stille spørsmål ved sin tro. Før var det svært vanskelig å nå muslimer med evangeliet. Nå oppsøker mange selv kirken, forteller en pastor.

Stefanusalliansen ønsker å stå sammen med de lokale kirkene, og de mange disiplene som blir værende i Syria til tross for krig og forfølgelse. Vi vil være med å bringe evangeliet, helbredelse, trøst og håp.

Saudi-Arabias islamistiske eksport

Oljerike Saudi-Arabia har siden 70-tallet brukt store pengesummer på misjon. De vil spre sin ultrakonservative tolkning av islam til resten av verden. Mange hevder at dette er en viktig kilde til ekstremisme og terror.

Tekst: Thea Elisabeth Haavet

Islamsk ekstremisme utgjør den viktigste drivkraften for forfølgelse av kristne i verden i dag, ifølge Åpne Dørers «forfølgelsesliste». Hvor kommer denne ekstreme ideologien fra? Mange peker på Saudi-Arabia.

Den oljerike gulfnasjonen og terrorvel-det IS har mange likhetstrekk, blant annet disse: Mennesker blir henrettet med halshogging for «synder» som homoseksualitet, sex utenfor ekteskapet og frafall fra troen. Likene blir ofte liggende til offentlig advarsel. Pisking og avkutting av kroppsdeler blir brukt som straff. Kvinners rettigheter blir systematisk krenket. Alle andre former for islam og alle andre religioner blir avvist, og det er dødsstraff for frafall fra «den rette» troen. Et religiøst politi kontrollerer at reglene ikke brytes.

Til tross for disse likhetene er Saudi-Arabia en av Vestens nærmeste allierte, som stort sett slipper billig fra internasjonal kritikk, mens IS-regimet blir bekjempet gjennom en bred internasjonal allianse. Hvorfor?

Mange hevder at vestlige land ser gjennom fingrene med de grove menneskerettighetsbruddene i Saudi-Arabia, fordi de trenger landet som en alliert. Den saudiarabiske kongefamilien har hatt

I Saudi-Arabia er det dødsstraff for frafall fra «den rette troen». De ønsker å spre sin konservative tolkning av islam til resten av verden. Foto: Pixabay

et tett og nært forhold til USA og Vesten siden slutten av andre verdenskrig. Det handler om olje og en politisk og militær allianse.

Svart og hvitt IS

I en kronikk i New York Times i november i fjor gikk den algeriske forfatteren og journalisten Kamel Daoud så langt at han hevdet at Saudi-Arabia og IS er to sider av samme sak. Han kalte de to statene henholdsvis «hvitt IS», som vi godtar, og «svart IS», som vi bekjemper. «De håndhilser med kongen samtidig som de roper ut fra alle hustak om den islamistiske trusselen. Men den samme islamismen er finansiert, promotert og støttet av det saudiarabiske presteskaper, og de nyter kost og losji i kongedømmet», skriver han. Mange kjente organisasjoner, politikere og analytikere har trukket fram denne sammenhengen. I 2013 erklærte blant annet EU at wahabismen, den

statlige religionen i Saudi-Arabia, er hovedkilden til global terror.

Ekskluderende tolkning

Wahabismen er en ultrakonservativ, bokstavtro og ekskluderende tolkning

Den saudiarabiske kongefamilien har et tett og nært forhold til USA og Vesten. Mange hevder at vestlige land ser gjennom fingrene med de grove menneskerettighetsbruddene i Saudi-Arabia fordi de trenger landet som en alliert. Foto: US Embassy Riyadh (public domain), Wikimedia Commons.

av sunniislam som ble grunnlagt av den arabiske ørkenpredikanten Muhamma ibn Abd al-Wahhab på 1700-tallet. Han ønsket en renere form for islam, mer lik den han mente profeten Mohammed og de tre første generasjonene av muslimer levde etter. Wahhab gikk i allianse med krigsherren Muhammed ibn Saud, en forfader til dagens herskere i Saudi-Arabia. Da ibn Saud kom til makten på det meste av Den arabiske halvøy, ble denne fundamentalistiske retningen statsreligion i Saudi-Arabia. Saudiarabere selv har lenge brukt betegnelsen salafisme heller enn wahabisme, som anses som nedsettende. Årsaken er at ordet viser til grunnleggeren av denne retningen, snarere enn profeten Mohammed og hans «rettroende etterfølgere»; de såkalte *al-Salaf al-Salih*.

Saudi-Arabias misjon

Fra 1970-tallet brukte saudiaraberne sin store oljeformue til å spre denne ultrakonservative formen for islam til hele verden gjennom å fremme da'wa – som betyr å kalle folk til islam – altså muslimsk misjon. Flere millioner bøker, brosjyrer, kassetter og CD-er med wahabittisk innhold er blitt spredt over hele verden, billig eller gratis. I nyere tid har også mange satelittkanaler og nettsider dukket opp, så vel som misjon gjennom sosiale medier.

Saudi-Arabia har også finansiert wahabi-koranskoler, som gir gratis utdanning til fattige muslimer i mange deler av verden. I tillegg har de finansiert bygging av moskeer i saudiarabisk stil over hele verden, og utdannet imamer som kan betjene dem. Dette har også skjedd i Europa.

Fikk bygge moské

Da Belgia trengte billig tilgang til olje inngikk de i 1967 en avtale om å få dette fra Saudi-Arabia, mot at sistnevnte fikk bygge en moské i Brussel. De fikk også lære opp imamer som skulle forkynde til den voksende gruppen av muslimske innvandrere som kom til landet. Siden har det vist seg at Belgia

Mange moderate muslimer fortviler over at ekstremt tankegods er blitt mer og mer innflytelsesrikt på grunn av Saudi-Arabias misjon. De mener at wahabittene prøver å undergrave andre, mindre rigide former for islam. Illustrasjonsfoto: Fadi El Binni/Al Jazeera English, CC BY-SA 2.0.

har fått et stort problem med radikalisering, og er det landet i Europa med størst andel fremmedkrigere i Syria. I tillegg ledet sporene fra terrorangrepet i Paris i fjor til Brussel, som senere selv ble rammet av terror. Bare noen dager før terrorangrepet i Paris, skrev den franske avisa Libération at denne moskeen i tretti år har vært et tilholdssted for salafister, og et godt jordsmonn for at deres nettverk skulle vokse.

Også andre land i Europa har hatt lignende utfordringer. I fjor sommer gikk Tysklands visestatsminister Sigmar Gabriel overraskende hardt ut mot Saudi-Arabia i et intervju med avisa Bild, og ba landet stoppe finansieringen av radikal islam i Vesten. «Wahabi-moskeer over hele verden er finansiert fra Saudi-Arabia, og i Tyskland kommer mange farlige islamister fra disse samfunnene», sa Gabriel ifølge Reuters.

Må hate vantro

Den wahabittiske ideologien er ekstremt intolerant overfor andre tolkninger av islam, og enda mer intolerant overfor andre religiøse tradisjoner. Den amerikanske stiftelsen Freedom House forsker på og kjemper for demokrati og menneskerettigheter. De lanserte i januar 2006 en rapport som dokumenterte hvordan saudiarabiske myndigheter sprer hatpropaganda i moskeer i USA. De fant ut at publikasjonene legger vekt på at det er en religiøs plikt for muslimer å hate de vantro, kristne og jøder, og advarte mot å etterligne de vantro for eksempel ved å hilse på, bli venn med eller hjelpe dem på noen

måte, eller ved å delta i deres høytider og feiringer. Jødene får skylda for å ha «korrumpert den europeiske livsstilen», for å ha undergravd religion, familie og moral, og for å spre ateisme. Også andre muslimer, særlig de som oppfordrer til toleranse, blir fordømt som vantro. Sufi- og sjiamuslimer blir sterkt fordømt. Det saudiarabiske departementet for islamske saker skriver tydelig at de som konverterer bort fra islam «bør bli drept». Rapporten konkluderer med at propagandaen fra Saudi-Arabia «reflekterer en totalitær hatideologi som kan lede til vold».

Grobunn for terror

Er wahabismen årsaken til voldelig islamisme og terror? Kan spredningen av denne ideologien være en viktig årsak til at kristne og andre religiøse minoriteter blir forfulgt i mange muslimske land?

I motsetning til IS ønsker ikke wahabittene krig med Vesten eller et nytt kalifat, og de går ikke inn for terrorangrep. De øverste religiøse lederne i Saudi-Arabia har sterkt fordømt IS, og landet kjemper mot terrorgruppen.

Hvor dypt stikker det? Mange peker på at salafi-jihadistene både henter ideer og rekrutterer folk i Saudi-Arabia, og at wahabismens ekstreme verdensbilde gir god grobunn for mer voldelig ekstremisme. Det er kanskje ikke tilfeldig at Osama Bin Laden og femten av de nitten 9/11-terroristene var saudiarabere. Lekkede dokumenter har også vist at flertallet av fremmedkrigerne i IS er fra Saudi-Arabia.

BRASIL

Våre brasilianske venner

For noen år siden kom Stefanusalliansen i kontakt med den brasilianske organisasjonen MAIS. Akkurat som Stefanusalliansen, ønsker MAIS å hjelpe den lidende kirke rundt om i verden til å kunne gjøre en forskjell i sine samfunn. De har baser og prosjekter i flere ulike land i verden, der de jobber med samfunnsutvikling og støtte til lokale kirker.

Vår kontakt i MAIS, Gabriela Castilhos, sier: «Kristne i Brasil trenger å bli mer bevisst på den tøffe virkeligheten andre troende lever i. MAIS ønsker å forene kristne i Brasil med andre kristne rundt om i verden for sammen å stå opp for de som lider og være en stemme for de stemmeløse. Det er derfor vi

På samme måte som oss, ønsker MAIS å støtte den lidende kirke til å kunne gjøre en forskjell i sine samfunn. Her er en arbeider i ferd med å bygge en landsby som skal gi midlertidig opphold for flyktninger. Foto: MAIS

har forent vår stemme med Stefanusalliansen».

Siden 2013 har MAIS vært sterkt involvert i flyktningkrisen som har oppstått på grunn av krigen i Syria og Irak. I fjor begynte de å bygge opp noe de

kaller «City of Refuge» sør i Brasil. Her ønsker de å ta imot opp mot 150 mennesker som har måttet flykte fra religiøs forfølgelse. Flyktningene skal bo her de første 3–4 fire månedene for å starte sin integreringsprosess med språktrening, innføring i det brasilianske samfunnet og psykologisk og åndelig støtte. Etter dette oppholdet vil en menighet følge dem videre en periode til de klarer å stå på egne ben.

MAIS ser også behovet for å forhindre menneskerettighetsbrudd gjennom påvirkningsarbeid. De har derfor fått tilsendt våre appellkampanjer og bruker dem for å kunne mobilisere kristne brasilianere til å protestere mot uretten som skjer når mennesker blir forfulgt for sin tro.

ØST-TIMOR

Denne unge vietnameseren satt to år i fengsel etter å ha forsvart andres rett til trosfrihet. Foto: Kristin Storaker

Leste hele natten

I august møttes trosfrihetsforkjempere og religiøse ledere fra Sørøst Asia for et todagers møte i Øst-Timor. Fra Stefanusalliansen deltok menneskerettighetsrådgiver Kristin Storaker, og med seg i bagasjen hadde hun en helt fersk oversettelse av trosfrihetsheftet vårt på vietnamesisk. Mange av konferansedeltakerne var fra Vietnam og satte stor pris på muligheten til å lære om

trofrihet i detalj på sitt eget språk. «Vi satt oppe i natt og leste heftet fra perm til perm – to ganger!» fortalte en gruppe vietnamesiske kolleger. Vietnam har sterke myndighetsrestriksjoner overfor befolkningen sin og driver utbredt overvåking, kontroll og trakassering av de som våger å kjempe mot urettferdighet og for sine rettigheter.

EGYPT

Mama Maggie-reggae i slummen

I over førti graders varme lot både norske gjester og egyptiske barn seg rive med til rytmene fra Mama Maggie-reggae. Turdeltakere fra Gulset menighet i Skien dro i gang allsang på besøk hos Stefanusbarnas barnehage i Helwan-slummen utenfor Kairo. Odd Jakobsen leder til vanlig barnekoret Gla'vox, og hadde ingen problemer med å få med seg sitt egyptiske publikum.

Barna som så på er nok ikke så vant til at voksne slår seg løs. Men sjenerte ansiktsuttrykk forsvant raskt, og selv om de ikke forsto den norske teksten, kunne nok alle stå inne for innholdet: Vi synger en reggae, for Mama Maggie, hennes drøm har blitt til virkelighet! Vi synger en reggae, for Mama Maggie, barna har fått kjenne kjærlighet!

Odd Jakobsen ledet allsangen da turdeltakere fra Gulset menighet i Skien sang i Helwan-slummen. Foto: Marianne Haugerud

TYRKIA

Tyrkia etter kuppforsøket

Er minoriteter blitt en trussel mot nasjonens stabilitet? Det spørsmålet kan man stille seg etter den siste tidens hendelser i Tyrkia.

– Det er en atmosfære i Tyrkia akkurat nå som beskylder enhver som ikke er sunnimuslim for å være en trussel mot nasjonens stabilitet, sier pastor Yuce Kabakci fra Istanbul til Christianity Today. Og han er ikke alene om å være bekymret over utviklingen i Tyrkia etter kuppforsøket den 15. juli.

Nyhetsbyrået Middle East Concern rapporterte om to angrep på kirker sammen natt som kuppforsøket fant sted. I byene Malatya og Trabzon ble kirker angrepet av mobber som ropte «Allahu akbar» mens vinduer og dører ble smadret. Ifølge lokale kirkeledere var det en liten gruppe som utnyttet den uoversiktlige situasjonen som oppsto under kuppforsøket.

Om kvelden den 15. juli så tyrkere med stigende uro på TV-sendinger der militære kjøretøy rykket ut mot parlamentet og andre sentrale steder i Istanbul og Ankara. President Erdogan oppfordret sivile til å gå ut i gatene og stoppe soldatene, og fikk budskapet ut gjennom sosiale medier og over moskehøytalere. Sikkerhetspolitiet og sivile støttespillere til presidentens parti AKP tok etter hvert tilbake kontrollen, men over 240 sivile mistet livet i kamper med militære kuppmakere.

Fem dager etter kuppet innførte Erdogan tre måneders unntakstilstand. Dette gir ham svært utvidede rettigheter, og han kan blant annet vedta lover uten støtte i parlamentet. Tyrkiske Aykan Erdemir, årets vinner av Stefanusprisen, uttaler på sin nettside at dersom kuppforsøket hadde lyktes, ville det vært et ødeleggende angrep på Tyrkias skjøre demokrati.

– Likevel, kuppmakerne som håpet å styrte Erdogan har i stedet gitt ham et særdeles godt utgangspunkt: Han har støtte fra alle politiske partier samtidig

Kuppet i Tyrkia har gitt president Erdogan utvidede rettigheter. Det gjenstår å se langtidseffekten for menneskerettighetene i Tyrkia. Foto: Maurice Flesier, CC BY-SA 4.0

som han gjør endringer i Tyrkias institusjoner som han tidligere bare kunne drømme om, uttaler Erdemir.

Ifølge Amnesty International er over 15 000 arrestert etter kuppforsøket, og over 45 000 er sagt opp fra sine offentlige stillinger. Et stort antall er journalister, lærere, intellektuelle, byråkrater og jurister, som beskyldes for å støtte den religiøse lederen Fethullah Gülen. Han har de siste årene vært en høylytt kritiker av Erdogan. Gülen har over mange tiår bygget opp en lukket organisasjon som har oppfordret sine medlemmer til å gå inn i offentlige stillinger. Gülen-tilhengere innen rettsapparatet ledet an i korrupsjonsanklager mot noen av Erdogans nærmeste støttespillere i 2014. Tyrkiske myndigheter har utpekt Gülen som hovedmannen bak kuppforsøket, til tross for at også kjente sekulære militærledere og nasjonalister var blant kuppmakerne.

Ifølge Asli Aydintasbas, forsker ved European Council on Foreign Relations, har kuppforsøket styrket Erdo

gans tiltro til sin politiske maktbase blant konservative sunnimuslimer. De som på presidentens oppfordring gikk ut mot kuppmakerne var ikke representanter for Tyrkias sekulære eller liberale samfunnslag. Det var i stedet grupper som lot seg motivere av religiøst betonte oppfordringer om å slåss mot Guds fiender.

Aykan Erdemir påpeker at konspirasjonsteoriene har florert etter kuppforsøket. Selv ledende ministre har uttalt på TV at vestlige makter hadde et ønske om å styrte Erdogans regjering. Når i tillegg konservative imamer går ut og advarer folk mot å pleie vennskap med jøder og kristne fordi de kun vil tjene Vesten, er det ikke et optimistisk signal for Tyrkias minoriteter.

Ledere for både kristne og andre minoriteter har gått ut og fordømt kuppforsøket. Alliansen av protestantiske kirker i Tyrkia, TEK, oppfordrer også til bønn om visdom for Tyrkias ledere, og om en fredelig utvikling i landet.

Situasjonen for
trofrihet på Cuba:

Ikke én sannhet

Samtidig som Cuba tar steg mot større økonomisk frihet, meldes det om en dramatisk økning av trofrihetsbrudd på den karibiske øya.

Tekst: Kristin Storaker

Seniorrådgiver Anna Lee Stangle i Christian Solidarity Worldwide (CSW) har jobbet med Cuba i mange år og forteller at «på Cuba finnes det ikke én sannhet, men mange». Dette beskriver trofrihets-situasjonen på Cuba godt. Øya har et bredt spekter av kirker som opplever forskjellig grad av frihet og restriksjoner fra myndighetene. Felles for dem alle er at alt som har med religion å gjøre må gjennom kommunistpartiets kontor for religiøse saker (ORA). ORA trenger ikke begrunne sine beslutninger, og det finnes heller ingen ankemuligheter. I praksis betyr det at ORA kan diktere etter eget forgodtbefinnende.

2 000 kirker ulovlige

Cuba er et komplekst samfunn med et mylder av kirkesamfunn og kirker. Det teologiske spekteret er bredt, inkludert

Ifølge Operation World (2010) er 57% av befolkningen på Cuba kristne. Foto: Jorge Royan / www.royan.com.ar / CC BY-SA 3.0

Ifølge Anna Lee Stangle i Christian Solidarity Worldwide, opplever cubanere ulik grad av trofrihet. Kirker som pleier et godt forhold med myndighetene opplever større grad av frihet enn de som velger å være apolitiske eller kritiske. Foto: Kristin Storaker

nyoppstartede, frittstående trosbevegelser. Vår søsterorganisasjon CSW har siden 2005 overvåket situasjonen og registrert overgrep og trender. I løpet av 2015 registrerte de rekordmange trofrihetsovergrep, med over en tidobling av antall saker fra 2014. Blant annet ble 2 000 Assemblies of God-kirker erklært ulovlige, hvorav 100 kirker ble beordret stengt eller revet. Det ble rapportert om en mer brutal oppførsel fra myndighetsagenter, og vilkårlige arrestasjoner av myndighetskritiske personer, inkludert religiøse ledere, økte. Bare i løpet av våren rev myndighetene fire kirker og arresterte midlertidig pastorene og andre voksne som befant seg i kirkene. I 2015 ble et nytt dekret vedtatt, Legal Decree 322, som i teorien skal regulere privat eiendom, men i praksis brukes til å beslaglegge kirkeeiendeler og tvinge kirker til å betale leie på eiendommer de selv eier.

Religionsutøvelse under press

Stefanusalliansens jobb er å kjempe for

de som lider for sin tro. Dette gjør vi blant annet gjennom å analysere situasjonen for trofriheten i de ulike land. Vi ønsker å beskytte de som lider for sin tro ved å fremme trofrihet, som kort oppsummert innebærer tre hovedelementer: Disse inkluderer retten til å ha eller ikke ha en tro, retten til å bytte tro, retten til å utøve sin tro. På Cuba er det særlig den eksterne delen av troen, nemlig utøvelsen og praksisen, som er under press. For å oppnå stabil og varig trofrihet er det viktig at alle har de samme rettighetene, frihetene og pliktene, og at dette er vedtatt i lov. Frihet skal ikke deles ut som belønning for «korrekt» oppførsel eller teologi, men snarere være utgangspunktet for alle mennesker. Selv de vi er teologisk uenige med skal ha samme rett til trofrihet som teologiske meningsfeller.

Avslag på registrering

Grovt sett kan man dele opp trossamfunnene i to kategorier, de som er regis-

trert og de som ikke er det. Alle trossamfunn er pålagt ved lov å registrere seg. I virkeligheten sliter mange med dette, ved at de enten ikke får svar på, eller at de får avslag på søknadene sine. Det betyr i praksis at alt uregistrerte kirker gjør er ulovlig. Dette gir myndighetene spillerom til å slå ned på aktiviteter som er en helt naturlig del av trosfriheten. I tillegg kan man skille mellom trossamfunn som er myndighetsvennlige og myndighetskritiske. De som pleier et godt forhold med myndighetene opplever større grad av frihet enn de som velger å være apolitiske eller kritiske. Enkelt sagt kan man si at hvis man er så heldig å ha en godkjent registrering og i tillegg passer seg for å ikke si noe kritisk om myndighetene, da kan man nyte en god del frihet. Hvis man ikke har registrering, hvilket er tilfelle for mange grupper, og nekter å la seg kue til enighet eller taushet med regimet, er man sårbar for regelmessig trakassering og restriksjoner fra myndighetene. Kirken er det største sivilsamfunnet i Cuba, og religiøse ledere er blant få ikke-

medlemmer av kommunistpartiet som har lov til å tale til større forsamlinger på regelmessig basis. Religiøse ledere anses derfor som potensielt farlige av myndighetene, og særlig hvis de snakker om eller engasjerer seg i spørsmål rundt menneskerettigheter, trosfrihet, demokrati, politikk eller myndighetskritikk.

Økt aktivisme

For mange er engasjement for rettferdighet og menneskerettigheter en naturlig del av troen. Mario Félix Leonart Barroso som er pastor i to baptistkirker nær Villa Clara midt i landet, sier til Stefanusalliansen:

– Jeg ble født inn i en baptistfamilie og har vokst opp med historier om menneskerettighetshelter siden jeg var liten. Jeg tror mennesket er skapt i Guds bilde, og at vi alle er født med en iboende verdighet. Jeg ønsker å være en pastor som Martin Luther King, som kjemper for rettferdighet.

Pastor Leonart Barroso driver bloggen cubanoconfesante.com (skriftende cubaner) hvor han forteller om utfordringene og trakasseringen han og pastorkolleger møter i hverdagen.

Ifølge CSW er økningen i restriksjoner og brutalitet fra myndighetene et svar på en bevegelse i deler av den cubanske kirke som nå våger å ta mer plass og kreve sine rettigheter i større grad enn før. For første gang siden revolusjonen i 1959, organiserte lokale kirker i 2015 demonstrasjoner og underskriftskampanjer mot undertrykkelsen fra myndighetene. Denne bevegelsen er smertefull for de som blir straffet, men kanskje er det nettopp dette som vil endre Cuba til et friere samfunn på sikt.

– Ikke redde

En cubansk kirkeleder sier det slik:

– Vi er ikke redde lenger. Vil du putte meg i fengsel? Ok. Vil du nekte barna mine å studere ved universitetet? Ok. Vil du ilegge meg en bot? Vær så god. Gjør hva du vil med meg. Jeg er fri.

Dette vitner om en spennende tid for Cuba. Vi i Stefanusalliansen står sammen med de som kjemper for menneskerettigheter på Cuba, og ønsker at

Alle trossamfunn på Cuba er pålagt ved lov å registrere seg, men mange sliter med dette, ved at de enten ikke får svar på, eller at de får avslag på søknadene sine. Foto: Kristin Storaker

alle på Cuba skal ha full trosfrihet, uavhengig av religiøs eller kirkelig tilhørighet.

(Kilder: Christian Solidarity Worldwide, Mario Felix Leonart Barroso, Operation World, CIA World Factbook, US Department of State, Freedom House.)

Fakta om Cuba

Innbyggertall: 11 millioner

Religiøs demografi: Lite oppdatert statistikk. Ifølge Operation World (2010) er 57 % av befolkningen kristne, 25 % ikke-religiøse og 18 % etno-religiøse (inkl. santería). Ifølge Den katolske kirken på Cuba er 60-70 % medlemmer, mens ifølge Operation World kun 48 %. Det er ca. 6 % protestanter. Ifølge CSW har protestantismen vokst veldig de siste 20 årene, og antallet protestanter er antagelig høyere.

Det er også grupper av Jehovas vitner, jøder og muslimer, i tillegg til noen få buddhister og baha'ier.

Internasjonale avtaler: Har signert (2008), men ikke ratifisert, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter og FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter.

VENNER BAK GJERDER

Kan man bli kjent gjennom gjerder? Det spørsmålet har vi stilt mange unge i sommer, i forbindelse med vårt nye konsept +3.

I mange land i verden sitter mennesker bak lås og slå fordi de er kristne, eller har en tro annen enn den «lovlige». I sommer har vi i Stefanusalliansen forsøkt å visualisere for unge mennesker på kristne festivaler og leirer hva mangel på trosfrihet dreier seg om. Samtidig har vi fortalt om vårt nye konsept +3, som er spesielt rettet mot unge mennesker.

– Nølede og litt nysgjerrige har festivaldeltakere kommet inn til standen vår etter vårt innledende spørsmål: «tror du at vi kan bli kjent gjennom dette gjerdet?» Det har gått over all forventning, og vi er fryktelig stolte over engasjementet vi har skapt blant 14–25-åringene, sier kommunikasjonskonsulent Birgit Solbakken.

Ifølge Birgit blir det mer konkret for folk hva Stefanusalliansen jobber med, når vi står bak gjerdene.

– De unge assosierer gjerdet med «verdens fengsler», som Nord-Korea og Eritrea, samvittighetsfanger, flyktninger som blir stengt ute av Europa, og okkuperte landområder. Gjennom kunnskapen deres linker vi dem til å engasjere seg i saken vi jobber for; nemlig trosfrihet for alle og rettferdighet i verden.

Gjennom +3 kan man bli kjent med tre mennesker som bor i land hvor trosfriheten er mangelfull eller ikke til stede. Tim Peters, Eden Par og Michael Farro vil blogge om hvordan livet er som trosminoritet i noen av verdens mest utfordrende land. Man kan også se hvordan de jobber for andres rett til å tro hva de vil. Historiene de forteller er dramatiske – men også fantastiske.

Vi håper å nå flere engasjerte ungdommer gjennom vårt nye konsept +3. Det startet veldig bra i sommer, med om lag 250 nye givere. Foto: Birgit Solbakken

Desperate nordkoreanere smugles ut til frihet, flyktninger som rømmer fra IS i Irak får mat, tepper og trøst, og undertrykte minoriteter i Myanmar får framtid, utdanning og en mulighet til et liv i frihet.

De unge givernes bidrag er å følge disse tre som kjemper i frontlinjen. Og de tre man følger skriver meldinger som postes på siden www.pluss3.stefanus.no. Her kan man kommentere, be og oppmuntre dem!

Ved å sende SMS +3 til 2377 gir man 45 kroner i måneden. Slik blir vi i stand til å gi enda mer hjelp til arbeidet disse tre gjør – og til arbeidet for trosfrihet i vår verden.

Positivt engasjement er alltid bra når man ønsker å gjøre andre menneskers liv bedre, selv om vi jobber med et alvorlig tema. Foto: Birgit Solbakken

NYTT BIND OM MISJON

Et av de siste bindene i den store misjonsserien Regnum Edinburgh Centenary Series, en serie om misjon i det 21. århundre, ble lansert hos Stefanusalliansen 18. august. Boka har tittel Evangelism and Diakonia in Context, og handler om forholdet mellom evangelisering og diakoni. Utgivelsen av boka er et samarbeid mellom Stefanusalliansen og forlaget Regnum Books International i Oxford. «Boka representerer en rik kilde til inspirasjon og refleksjon. Kompetente ledere og forfattere deler generøst deres kunnskap og erfaring. Evangelism and Diakonia in Context fortjener å bli lest av lærere og studenter, teoretikere og praktikere og alle som er forpliktet til å tjene Jesus gjennom evangelisering og diakoni i dagens verden», skriver Hans Aage Gravaas, generalsekretær i Stefanusalliansen, i forordet. På boklanseringen snakket Kjell Nordstokke og Tormod Engelsen om utfordringer for evangelisering og diakoni i dag, og det var en panelsamtale (se bildet) med tema: Hvordan kan evangelisering og diakoni samarbeide?

Boklanseringen inneholdt blant annet en paneldebatt med tema: *Hvordan kan evangelisering og diakoni samarbeide?* Fra venstre: Doktorgradsstudent Dawit Olika Terfessa med bakgrunn fra Mekane Yesus-kirken i Etiopia, Jørn Lervik, generalsekretær i Digni, Marianne Skjortnes, professor i sosialantropologi ved Misjonshøgskolen, og ordstyrer Knud Jørgensen, førsteamanuensis ved Menighetsfakultetet og en av bokens redaktører. Foto: Thea Elisabeth Haavet

FLERE MENIGHETSAVTALER

Generalsekretær Hans Aage Gravaas representerte Stefanusalliansen på årsmøtet til Samarbeid menighet og misjon (SMM) i Molde, 7.–8.juni. Dette er et samarbeid mellom Den norske kirke og sju misjonsorganisasjoner. Gjennom SMM-nettverket inngår organisasjonene menighetsavtaler med enkeltmenigheter i de ulike bispedømmene. Gravaas er for tiden leder for arbeidsutvalget i SMM.

– Stefanusalliansen får stadig flere menighetsavtaler, forteller han begeistret og gleder seg over den flotte innsatsen som Marianne Haugerud og Hilde Skaar Vollebæk gjør for å følge opp disse avtalene.

Gravaas håper på enda flere avtaler og vil samtidig gjerne utfordre både frikirkemenigheter og bedehusforeninger til å gjøre det samme.

– Vi trenger de mange ildsjelene som arbeider for de forfulgte sak, avslutter han.

MANGE PARTNERBESØK

Den siste måneden før sommeren ble en travel tid for oss på kontoret, med opptil flere partnerbesøk i uka. For alle, og spesielt de som befinner seg mest på kontoret, er det sterkt og inspirerende å høre historiene til folk som hver dag kjenner mangelen på trosfrihet på kroppen. Det er imponerende hvordan de klarer å holde motet oppe, og hver dag uredde fortsetter å kjempe for egen og andres rett til å ha en tro. Deres historier gjør det enkelt å beholde motivasjonen for å jobbe for den forfulgte kirke og trosfrihet.

TROSFRIHET PÅ NORSK

Har du savnet et hefte om trosfrihet på norsk? Nå er det her! Det er fire år siden vårt trosfrihetshefte for første gang kom ut på engelsk. Heftet presenterer hva trosfrihet er, hvorfor det er viktig og hvordan trosfrihet krenkes. Heftet er svært etterspurt, og har blitt flittig brukt av både oss og våre partnere i undervisning, påvirkningsarbeid og opplysningsarbeid. Det har blitt oversatt til en rekke språk, men aldri til norsk.

I 2015 lanserte vi en oppdatert og ny versjon. Spørsmål til refleksjon og samtale etter hvert kapittel gjør heftet enda enklere å bruke i undervisningssammenheng. I tillegg er det et avsnitt som berører hvordan trosfrihet henger sammen med både ytringsfrihet og kvinners rettigheter. Dette heftet er enten allerede oversatt eller blir oversatt til urdu, burmesisk, vietnamesisk, spansk, russisk, arabisk og portugisisk. Og endelig har vi altså også fått det på norsk! De norske og engelske versjonene, samt noen av de andre språkene, kan lastes ned på hjemmesiden vår www.stefanus.no.

ENGASJER DEG – SAMMEN FOR DE FORFULGTE

PROTESTER!
Blå en av våre 6 500 appeller! En aksjon per måned. Velg e-post, brevpost eller sms (send sms ROP til 2377).

BE!
Be for mennesker, kirker, land og prosjekter. Du kan få aktuelle bønneemner på e-post (ukentlig) eller i Magasinet Stefanus.

GI!
Feriemyer er navnet på vår faste givertjeneste. Faste gaver gir økt forutsigbarhet og lave administrasjonskostnader: www.forkjemper.no

LES!
Magasinet Stefanus gir god informasjon. Syv utgaver i året. Abonnementet er gratis. Du kan også få nyhetsbrev på e-post ansvaret ikke.

FØLG OSS!
Jevnlige oppdateringer – finn oss og følg oss!
Facebook: Stefanusalliansen
Twitter: @troshet

Påmelding: www.stefanus.no – post@stefanus.no – Tlf.: 23 40 88 00

Jesus Kristus, du som ble korsfestet,
bind sammen ditt folk i hele verden.

Beskytt dem som forfølges,
og vær nær hos dem som lider.

Du som er de rettsløses forsvarer
og som hører de forfulgtes rop:

Gi oss vilje og visdom til å hjelpe,
og gjør oss trofaste i bønner.

Hold din kirke oppe ved korsets kraft,
og styrk oss alle i den tro som seirer.

Amen